

Inledning och bakgrund

Ägare till byggnader skall vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Men den enskilde har det primära ansvaret för sitt eget brandskydd. Enligt lagen om skydd mot olyckor.

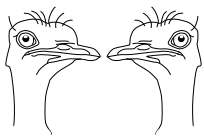
Även enligt Miljöbalken är vi skyldiga att motverka verksamhet som medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Brf Strutsfarmen har blivit anmodad att utge en instruktion för skötsel och eldning i Öppen Spis. Läs igenom hela instruktionen innan du påbörjar att elda i spisen.

Trivselelda sammanfattning

1. Se till att eldstaden är fri från skräp och föremål som eventuellt kan finnas där.
2. Öppna spjället. (Skall vara i stängt läge när det inte eldas.)
3. Öppna samtliga Springventiler och ett fönster eller balkongdörr på glänt.
4. Kontrollera frånluften vid im-kanal för att säkra att Fläkten är i drift.
5. Förbered en liten tändbrasa av små stickor.
6. Låt tändbrasan få ett snabbt förlopp för att värma upp rökkanalen.
7. Lägg på några vedträn med luftspalt mellan dem.
8. Raka ihop glöden inför nästa bränsleinlägg.
9. Lämna inte elden obevakad.
10. Efter avslutad eldning ta vara på askan enligt anvisning och stäng spjället

Viktigt att veta

Trivseldning

Trivseldning är myndigheternas benämning på vad som mera vanligt brukar kallas "Mysbrasa". Den huvudsakliga uppvärmningen kallas basuppvärmning. I en lägenhet i tätbebyggt område får inte öppna spisar användas till basuppvärmning.

Definitionen och praxis på trivseldning efter en dom i Miljööverdomstolen är att elda i Öppen spis två gånger per vecka och högst fyra timmar per tillfälle och inte alls under sommaren 1maj – 30 september, Eldning utöver detta räknas som uppvärmning.

Eldning får inte ske vid inversion och endast med torr ved och ren ved.

Ventilation

Öppna spjället innan du påbörjar eldning. Spjället skall vara i stängt läge efter avslutad eldning. Spjällarmen finns inne i eldstaden.

Observera att det förekommer två olika typer av spjäll. En sort där spjället är öppet när spjällarmen är i parkerat läge. En annan sort där spjället är stängt när spjällarmen är i parkerat läge. Försäkra dig om vilken typ av spjäll som finns i din öppna spis så att misstag undviks.

Säkra god lufttillförsel genom att öppna samtliga springventiler som finns i fönstrens underkant. Öppna även ett fönster eller balkongdörr på glänt.

Kontrollera att frånluftfläkten är i drift genom att frånluften fungerar i lägenheten. Elda aldrig om fläkten är satt ur drift eller vid strömavbrott.

Bränsle

Det är absolut förbjudet att elda med exempelvis sopor, avfall och plast, målat eller tryckimpregnerat trä, eller spånplattor.

Använd ved av lövträd företrädesvis av björkved. Veden skall vara torr, ren och torkat minst ett år, kluven och anpassad till eldstaden. Elda inte med okluven ved. En öppen spis är avsedd för att elda högst 2 kg normaltorr ved i timmen. Om man eldar mer ved under lång tid kommer røkgasttemperaturen att bli mycket hög. En tegelskorsten är godkänd för 350 grader, men eldar man mycket ved i flera timmar uppgår temperaturen till mellan 600 och 700 grader. Det skadar røkkanalen och kan äventyra säkerheten.

När ett träd avverkas har veden en fukthalt på ca 50 %. För att elda ved på ett ekonomiskt och miljömässigt bra sätt behöver fukthalten sjunka till ca 20 % vilket den gjort om den torkat ett år.

Eldstaden

Håll alltid rent inne i och runt omkring eldstaden, då skräp innebär en ökad brandrisk och felaktigt miljömässigt. Placera aldrig brännbart material inom 1m från spisen. Veden skall lagras på säkert avstånd från spisen. Lämna aldrig spisen utan tillsyn när det finns barn i närheten.

Använd med fördel ett Eldrist med asklåda. Det är lättare att få en samlad eld och lättare och säkrare att ta hand om askan. De finns på en välsorterad byghandel.

Ha alltid god uppsikt över spisen när den är tänd.

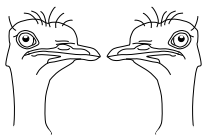
Uppeldning

Använd finhuggen ved/stickor och eventuellt papper för att få en snabb upptändning. Snabb men inte kraftig uppellning resulterar i en uppvärmd røkkanal. Lagg därefter på några vedtrån med luftspalt mellan dem.

Raka ihop gløden inför varje nytt bränsleinlägg.

Pyrela

Det är viktigt att inte "pyrela", eftersom det då bildas tjära och mycket farliga ämnen i røken. Det är dessutom ett mycket ineffektivt sätt att utnyttja bränslet.

Aska

Tänk på att askan kan utgöra en brandrisk i flera dygn. Låt asklådan stå kvar i eldstaden några dagar innan du avlägsnar askan. Har du ingen asklåda ta ut den i en plåthink eller liknande metalkärl. Ställ inte behållaren på brännbart underlag.

Brandskydd

Den som sköter en eldstad måste också inse att eldandet är en risk för okontrollerad brand. Se till att ha fungerande brandvarnare på samtliga våningsplan. Det rekommenderas att ha brandsläckningsutrustning tillgänglig. Tänk på att gnistor kan hoppa ut i rummet och glöd finnas kvar i askan i flera dygn. Lämna aldrig en eld obevakad. Är olyckan framme ring Räddningstjänsten 112.

Sotning och rensning av rökkanaler

Rensning av rökkanaler utföres av auktoriserad sotare efter begäran av Bostadsrättsföreningen och skall utföras vart fjärde år. Den är utförd Nov 2015.

Brandkyddskontroll

Av Öppna spisar och rökkanaler utföres av auktoriserad sotare efter begäran av Bostadsrättsföreningen och skall utföras vart åttonde år. Den är utförd Nov 2011.

Hälsoeffekter

Utsläpp från vedeldning innehåller flera miljö- och hälsoskadliga ämnen. Röken innehåller bland annat ämnen som är cancerframkallande och ämnen som kan ge effekter på andningsvägar hos känsliga personer. Dessa effekter blir avsevärt värre vid felaktig eldningsteknik. Respektera därför regelverket för trivseleldning och njut av din mysbrasa.

Mer information

Skorstensfejarmästarnas Riksförbund, www.skorstensfejdare.se

Energimyndigheten, www.energimyndigheten.se

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, www.msb.se

Brandkyddsföreningen, www.brandkyddsforeningen.se/.

Stockholms Brandförsvär, www.storstockholm.brand.se/